
Sotasyyllyslaki, asetuskokoelmassa no 890/1945

Laki sotaan syyllisten rankaisemisesta 12.09.1945

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä määrättyllä tavalla, säädetään Suomen Tasavallan ja Sosialististen Neuvostotasavaltain Liiton sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhtyneen Kuningaskunnan välillä 19 päivänä syyskuuta 1944 tehdyn välirauhansopimuksen 13 artiklan määräysten täyttämiseksi seuraavaa:

1 §.

Joka ratkaisevalla tavalla on vaikuttanut Suomen joutumiseen sotaan vuonna 1941 Sosialististen Neuvostotasavaltain Liittoa taikka Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhtynyttä Kuningaskuntaa vastaan tai estänyt sodan aikana rauhan aikaansaamista, tuomittakoon virka-aseman väärinkäyttämisestä valtakunnan vahingoksi vankeuteen enintään kahdeksaksi vuodeksi taikka, jos asianhaarat ovat raskauttavat, kuritushuoneeseen määrääjäksi tai elinkaudeksi.

Mitä hallitusmuodon 47 §:ssä ja eduskunnan oikeudesta tarkastaa valtioneuvoston jäsenten ja oikeuskanslerin virkatoimien lainmukaisuutta 25 päivänä marraskuuta 1922 annetun lain 7 §:ssä on säädetty, älköön estäkö tuomitsemasta rangaistukseen tasavallan presidenttinä ja valtiovallan jäsenenä toiminutta henkilöä 1 momentissa tarkoitettusta teosta.

2 §.

Tässä laissa tarkoitetut syytteet käsittelee erityinen sotasyyllysoikeus.

Sotasyyllysoikeuteen kuuluu puheenjohtajana korkeimman oikeuden presidentti ja jäsenenä korkeimman hallinto-oikeuden presidentti, Helsingin yliopiston lainopillisen tiedekunnan professori, jonka ynnä varamiehen mainittu tiedekunta valitsee keskuudestaan, sekä kaksitoista muuta jäsentä, jotka ynnä tarvittavat varajäsenet eduskunnan valitsijamiehet valitsevat suhteellisilla vaaleilla. Jos korkeimman oikeuden tai korkeimman hallinto-oikeuden presidentti on esteellinen tai estynyt, kutsutaan hänen sijaansa jäseneksi saman tuomioistuimen vanhin jäsen. Puheenjohtajan sijaan astuu tarvittaessa korkeimman hallinto-oikeuden presidentti.

Sotasyyllysoikeuteen valittu älköön kieltäytykö tehtävästä.

3 §.

Syytteen nostamisesta sotasyällisyysoikeudessa määrää valtioneuvosto hankittuaan asiasta oikeuskanslerin lausunnon.

4 §.

Syytettä sotasyällisyysoikeudessa ajaa oikeuskansleri tai hänen määräämänsä henkilö.

5 §.

Oikeus syyttää tässä laissa tarkoitettusta rikoksesta olkoon rauennut, jollei valtioneuvosto ole vuoden 1945 aikana määrännyt syytettä nostettavaksi.

6 §.

Muista kuin 1 §:ssä mainituista, Suomen joutumista sotaan vuonna 1941 ja rauhan aikaansaamisen estämisestä sodan aikana tarkoitettavista teoista älköön syytettä nostettako.

7 §.

Mikäli tässä laissa ei ole toisin säädetty, on sotasyällisyysoikeuteen nähden soveltuvin osin noudatettava, mitä valtakunnanoikeuden ja sen puheenjohtajan toiminnasta on voimassa.

Oikeudenkäynnin julkisuudesta on voimassa, mitä oikeudenkäytön julkisuudesta 5 päivänä helmikuuta 1926 annetussa laissa on säädetty, kuitenkin siten, että päätöksen tai tuomion julistaminen aina on oleva julkinen.

8 §.

Sotasyällisyysoikeudessa tuomittujen rangaistusta täytäntöön pantaessa noudatettakoon niitä säännöksiä, jotka rikoslain 11 luvussa säädetystä rikoksesta rangaistukseen tuomittujen osalta ovat voimassa.

Tuomittujen armahtamisesta on voimassa, mitä tasavallan presidentin armahdusoikeudesta on hallitusmuodossa yleisesti säädetty.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 1945.

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri J. K. PAASIKIVI.

Oikeusministeri Urho Kekkonen.